BINNENGEKOMEN
TEAM POSTBEHANDELING EN ARCHIVERING
D.D. 04-11-2026
No. 2026.03476
Portefeuillehouder: Fokke
Team: Datagedreven Sturen

Aan het college van burgemeester en wethouders van Maastricht
Postbus 1992
6201 BZ MAASTRICHT

Maastricht, 3 november 2026

Betreft: Schriftelijke vragen - AI gebruik gemeente Maastricht.

Geacht college,

In recente media laaien de discussies rondom het gebruik van AI toe. *Cloudflare*, een Amerikaans tech-bedrijf, heeft in een onderzoek bekendgemaakt dat AI-agenten inmiddels zorgen voor de meeste zoekacties op hun platform; een indicatie dat niet-menselijk verkeer inmiddels het menselijk verkeer op het internet heeft ingehaald in puur volume. Deze berichten komen nadat in 2025 de Amerikaanse investeringsmaatschappij *ARK Invest* al bekendmaakte dat het totale volume aan geschreven tekst in dat jaar voor het grootste gedeelte niet meer uit menselijke tekst bestaat, maar uit door AI geschreven tekst. Waar minder bij stil gestaan wordt, maar wat wel een zorg vanuit onze fractie is, is de politieke neutraliteit van AI. Dat is er namelijk niet. Wetenschappers wijten dit aan het feit dat politieke neutraliteit moeilijk te vangen is in een objectieve definitie. Onafhankelijk van elkaar hebben meerdere onderzoeken aangetoond dat AI een politieke voorkeur heeft en dat dit verschilt van model tot model. Daarnaast zijn nagenoeg alle in Europa en Maastricht populaire AI-bedrijven niet van Europese, maar Amerikaanse bodem. Het leeuwendeel van deze AI-bedrijven hebben direct en actief gedoneerd aan de politieke partij van de Amerikaanse president (waaronder OpenAI, Palantir, Google, Meta, Apple, Amazon, Microsoft, Nvidia). Het proberen te borgen van politieke neutraliteit is voor deze bedrijven geen prioriteit.

Onder andere door bovenstaande berichtgeving heeft onze fractie enkele vragen met betrekking tot het AI-gebruik in onze gemeente.

1. Biedt het beleidskader ‘Strategisch Informatiebeveiligingsbeleid 2025-2028’ genoeg handvatten om toe te zien op verantwoord AI-gebruik binnen onze gemeente?
2. Heeft de gemeente, naast het ‘Strategisch Informatiebeveiligingsbeleid 2025-2028’, apart beleid dat toeziet op verantwoord AI-gebruik?
    a. Zo ja, wat zijn de uitgangspunten van dit beleid? Hoe wordt hier uitvoering aan gegeven? Hoe wordt dit gecontroleerd?
    b. Zo nee, waarom niet?
3. Is er zicht op welke AI tools er voor welke doeleinden binnen de gemeente worden ingezet?
    a. Zo ja, kunt u ons voorzien van een overzicht?
    b. Zo nee, is het college voornemens om dit inzichtelijk te maken?

4. Wordt het ambtenarenbestand meegenomen in verantwoord AI-gebruik?
    a. Zo ja, hoe? En ziet het college mogelijkheden om dit breder te trekken, naar ook het college en de raad?
    b. Zo nee, waarom niet? Is het college voornemens die wel te gaan doen? En kan hierbij ook het college zelf en de raad betrokken worden?
5. Hoe zet onze gemeente AI in om bijvoorbeeld efficiënter te werken, om administratieve werkdruk te verlichten?
6. Er zijn gevallen waarin AI gebruik juist leidt tot verhoging van de werkdruk. Heeft het college signalen ontvangen dat dit het geval is binnen onze gemeente?
7. Hoe zet onze gemeente AI in om de dienstverlening voor inwoners te verbeteren en om de gemeentelijke toegang voor anderstaligen te verbeteren?
8. Wat zijn de AI-gerelateerde ambities van het college naar de toekomst toe?

Volt betwijfelt of echt verantwoord gebruik van AI mogelijk is zolang Europese alternatieven achterblijven. In antwoorden op eerdere schriftelijke vragen, stelde het college dat later dit jaar middels een soevereiniteitsscan inzichtelijk zal worden welke afhankelijkheden onze gemeente heeft in het kader van technologiebedrijven, informatievoorziening en interne werkzaamheden.

9. Worden AI toepassingen ook meegenomen in deze scan?
10. Wanneer wordt deze scan uitgevoerd? En wanneer kunnen we de resultaten inzien?

De Franse overheidsinstanties, de Europese Ruimtevaartorganisatie (ESA) en Oostenrijkse universiteiten zijn inmiddels overgestapt op het Frans-Nederlandse AI-bedrijf *Mistral AI*. De Duitse overheid is overgestapt op *SAP*, een Duits bedrijf dat een bindend partnerschap is aangegaan met *Mistral AI*. Gebruikers van Europese AI-platforms worden volledig beschermd door de Europese AI-verordening (*EU AI Act*). In principe geldt dat ook voor Europese gebruikers van Amerikaanse AI-platforms zolang ze zich op Europese bodem bevinden; echter, de *EU AI Act* is niet van toepassing als het gaat om AI-technologie die ingezet wordt voor nationale veiligheidsoperaties. Populaire Amerikaanse AI-bedrijven zoals OpenAI (ChatGPT), Google (Gemini), Microsoft (het door Maastricht gebruikte Copilot) en xAI (Grok) zijn inmiddels belangrijke directe partners van het Amerikaanse defensieapparaat. Daardoor kunnen zij worden ingezet voor "dual-use". Bij dergelijk gebruik kunnen deze technologieën van de een op de andere dag weldegelijk ingezet worden voor doeleinden ten behoeve van de “nationale veiligheid” van de Verenigde Staten.

11. Deelt het bestuur de zorgen van ondergetekende fracties dat de gemeente in een dergelijke situatie niet de veiligheid van de (data van) gebruikers van Copilot en andere door de Gemeente toegestane AI-platforms kan garanderen?
12. Is het bestuur voornemens om, in navolging van verschillende Europese overheden en instellingen, over te stappen op een Europees AI-bedrijf?
    a. Zo nee, waarom niet?

Met vriendelijke groet,

Romy Frijters	Aurele Boesten	Muun Ubbink	Jules Vaessen
Volt	M:OED	SP	PvdD